

Експертний висновок
Міністерства фінансів України
до законопроекту згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про вихід з Угоди про принципи справляння непрямих податків під час експорту та імпорту товарів (робіт, послуг) між державами – учасницями Співдружності Незалежних Держав» (реєстр. № 0342 від 21.08.2025), внесений Кабінетом Міністрів України.

2. Завдання законопроекту

Виконання внутрішньодержавних процедур, необхідних для виходу України з Угоди про принципи справляння непрямих податків під час експорту та імпорту товарів (робіт, послуг) між державами – учасницями Співдружності Незалежних Держав, вчиненої 25.11.1998 в м. Москві та ратифікованої із застереженнями Законом України від 20.04.2000 № 1690-III (далі – Угода).

Зазначене пов'язано із тим, що Україна не бере участі у виконанні Угоди протягом тривалого періоду.

За інформацією Виконавчого комітету СНД Угода про принципи справляння непрямих податків під час експорту та імпорту товарів (робіт, послуг) між державами – учасницями Співдружності Незалежних Держав (далі – СНД) була підписана Азербайджанською Республікою, Республікою Вірменія, республікою білорусь, Киргизькою Республікою, Республікою Молдова, Республікою Таджикистан, Україною та Грузією (не вступила в силу), тоді як російська федерація цю Угоду не підписала.

У зв'язку з повномасштабною збройною агресією російської федерації проти України та підтримкою республікою білорусь військової агресії російської федерації проти України, а також враховуючи рішення Ради національної безпеки і оборони України від 05.05.2018 «Про припинення дії для України окремих міжнародних договорів, укладених у рамках Співдружності Незалежних Держав», уведеного в дію Указом Президента України від 19.05.2018 № 139, Міністерство фінансів України вважає продовження дії цієї Угоди недоцільним.

Відповідно до статті 8 Угоди кожна Сторона може вийти з Угоди, письмово повідомивши про це депозитарію не пізніше як за шість місяців до дати виходу. Крім того, частиною другою статті 42 Віденської конвенції про право міжнародних договорів (далі – Конвенція) встановлено, що припинення дії договору, його денонсація або вихід з нього учасника можуть мати місце лише в результаті застосування положень самого договору або цієї Конвенції.

З огляду на зазначене, договірно-правову базу України зі співробітництва в рамках СНД буде приведено у відповідність до її національних інтересів та сучасних реалій задля забезпечення національної безпеки та захисту незалежності України.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація положень Закону не матиме впливу на дохідну і видаткову частини Державного бюджету України. Зазначене пояснюється наступним.

Згідно зі статтею 1 Угоди непрямими податками для цілей цієї Угоди є податок на додану вартість (далі – ПДВ) та акциз (акцизний податок або акцизний збір). Принцип

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат ЗFAA9288358EC0030400000059602A008D08DA00

Підписувач Зикова Ольга Ігорівна

Дійсний з 10.10.2024 14:34:34 по 10.10.2026 14:34:34

Міністерство фінансів України

32050-03-3/24742 від 01.09.2025

справляння цих податків під час експорту визначено статтею 2 Угоди, під час імпорту – статтею 3 Угоди.

Статтею 2 Угоди передбачено, що жодна із Сторін Угоди не оподатковує непрямими податками товари (роботи, послуги), які експортуються на територію іншої Сторони. Це правило означає оподаткування ПДВ за нульовою ставкою, а також звільнення від акцизів товарів, що експортуються.

В державах-учасниках Угоди, в яких не передбачено національним законодавством оподаткування ПДВ за нульовою ставкою, застосовується звільнення від ПДВ товарів (робіт, послуг).

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Прийняття Закону у запропонованій редакції не вплине на показники Державного бюджету України.

Відповідно до статті 3 Угоди імпортовані на митну територію однієї Сторони товари (роботи, послуги), які експортовані з митної території іншої Сторони, оподатковуються непрямими податками у країні-імпортері відповідно до її національного законодавства.

Відповідно до Митного кодексу України правила оподаткування товарів, що переміщуються через митний кордон України, іншими (крім мита) митними платежами встановлюються Податковим кодексом України (далі – ПКУ) з урахуванням особливостей, що визначаються Митним кодексом України.

Особливості оподаткування податком на додану вартість операцій під час переміщення товарів через митний кордон України визначено статтею 206 ПКУ, а саме:

- згідно із пунктом 206.2 статті 206 ПКУ операції із ввезення на митну територію України товарів у митному режимі імпорту оподатковуються податком на додану вартість за діючими ставками (20 відсотків, 7 і 14 відсотків бази оподаткування та додається до ціни товарів/послуг).

- операції з вивезення товарів у митному режимі експорту оподатковуються за нульовою ставкою (пункт 206.4 статті 206 ПКУ).

Стосовно оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання послуг зазначаємо, що відповідно до статті 186 ПКУ операції з постачання послуг, місце розташування яких знаходиться не на митній території України, не є об'єктом оподаткування податком на додану вартість.

Стосовно оподаткування акцизним податком товарів під час переміщення через митний кордон України зазначаємо, що:

- відповідно до підпункту 213.1.3. пункту 213.1 статті 213 ПКУ ввезення підакцизних товарів (продукції) на митну територію України оподатковується акцизним податком, ставки встановлено пунктом 215.2 статті 215 ПКУ;

- відповідно до підпункту 213.2.1. пункту 213.2 статті 213 ПКУ операції з вивезення (експорту) підакцизних товарів (продукції) платником податку за межі митної території України не підлягають оподаткуванню акцизним податком.

Отже встановлені ПКУ правила оподаткування зовнішньоекономічних операцій з товарами податком на додану вартість і акцизним податком (зокрема об'єкти оподаткування цими податками, ставки цих податків, звільнення від оподаткування) не суперечать принципам справляння непрямих податків, визначеним Угодою.

Тому прийняття Закону України «Про вихід з Угоди про принципи справляння непрямих податків під час експорту та імпорту товарів (робіт, послуг) між державами

– учасницями Співдружності Незалежних Держав» не матиме впливу на оподаткування податком на додану вартість операцій з експорту та імпорту товарів, які здійснюватимуться вітчизняними експортерами та імпортерами продукції, і оподаткування акцизним податком підакцизної продукції вітчизняних виробників та імпортерів.

Інформація щодо правил оподаткування ПДВ та акцизним податком експортних та імпорتنних операцій в Україні та окремих країнах СНД, в яких Угода вступила в силу, зазначена в додатку.

Водночас за інформацією, наданою Державною митною службою України двосторонні відносини, зокрема у сфері справляння непрямих податків, з державами, які є договірними сторонами Угоди про принципи справляння непрямих податків під час експорту та імпорту товарів (робіт, послуг) між державами-учасницями СНД, здійснюватимуться відповідно до національного законодавства України.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація Закону у разі його прийняття не потребуватиме витрат з державного чи місцевих бюджетів та не призведе до зменшення фактичних доходів державного бюджету.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Законопроект не містить норм, що суперечать законодавству, яке регулює бюджетні відносини.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Міністерство фінансів України законопроект підтримує.

Заступник Міністра фінансів України

Ольга ЗИКОВА